

Reactie VES op de nieuwsartikelen van de Presidentiële Commissie ‘Ontwikkeling West-Suriname Bakhuis Bauxiet’

Voor de ontwikkeling van bauxietvoorkomens in het Bakhuis gebied in West Suriname is door de President de commissie ‘Ontwikkeling West-Suriname Bakhuis Bauxiet’ ingesteld. Op basis van de voorstellen van de Presidentiële Commissie hebben de Ministers Kermechend Raghoebarsing van Financiën en Planning en David Abiamofo van Natuurlijke Hulpbronnen op 25 November 2024 een MOU getekend met Aluminium Corporation of China (Chinalco).

Deze MOU, samen met o.a. de concept mineralen overeenkomst tussen de Staat Suriname en Chinalco is op 29 November 2024 door de President voor behandeling aangeboden aan De Nationale Assemblée.

De Vereniging van Economisten in Suriname (VES) is van oordeel dat de samenleving en de diverse stakeholders onvoldoende zijn geïnformeerd over dit onderwerp en de documenten, welke in de huidige vorm, bij aanneming in DNA voor Suriname ongunstige financieel-economische, sociaal-maatschappelijke en milieueffecten zullen hebben. Op basis hiervan heeft de VES op 19 December 2024 een paneldiscussie georganiseerd¹ met deskundigen die vanuit diverse invalhoeken de voorgestelde overeenkomst voor Bauxiet Ontginning in Bakhuis hebben beoordeeld, waarbij de bovengenoemde documenten zijn meegenomen in de discussie. Het primaire doel van de paneldiscussie was om de samenleving breedvoerig te informeren over de inhoud en implicaties van de bij DNA ingediende documenten.

Op Tweede Kerstdag verschenen op de websites van twee nieuwsbronnen de volgende artikelen van de Presidentiële Commissie, namelijk:

1. <https://m.starnieuws.com/index.php/welcome/index/nieuwsitem/84304>
2. <https://dwtonline.com/ontwikkeling-west-suriname-bauxiet-de-zin-ervan-en-de-onzineromheen/>

De reactie van de VES op het artikel van de Presidentiële Commissie kunt u onderstaand lezen:

1 Inleiding

Opmerkelijk genoeg, maar veelzeggend, is het feit dat noch de Commissie, noch haar leden zoals gebruikelijk werden uitgenodigd

Het is niet gebruikelijk om een Presidentiële Commissie uit te nodigen maar het is wel mogelijk. De Commissie heeft echter ruim de tijd en faciliteiten om de media te bedienen van informatie en zou geen nieuwe informatie aan de paneldiscussie hebben toegevoegd. De panelleden konden dat wel doen. De leden van de Commissie hebben overigens de ruimte gehad om hun zienswijze uiteen te zetten maar bleven verstoken in algemene opmerkingen over hun intenties en leken onwetend over bepalingen die letterlijk in het contract staan.

Het feit dat de organisatoren en panelleden de commissieleden kennen, maar blijkbaar opzettelijk hebben gekozen om deze niet te betrekken, roept vragen op over de ware motieven achter deze discussie en of deze wellicht ingegeven zijn door bepaalde eigenbelangen die tijdens het investeringsidentificatieproces naar voren kwamen

¹ Te volgen via de VES YouTube link: <https://www.youtube.com/watch?v=3IFSvgtRxxc&t=4s>

Het is niet juist dat de organisatoren en panelleden de commissieleden kennen. Sommige organisatoren en sommige panelleden kunnen sommige commissieleden wel kennen. Maar evenzo heeft de Commissie ook toegang tot de expertise van de organisator en de panelleden gehad gedurende hun proces indien zij dat zouden wensen. Het ministerie van Financiën en Planning beschikt over contactgegevens van de VES en verschillende panelleden.

Wij zullen niet aannemen dat de afwezigheid van deze toenadering getuigt van snode bedoelingen aan de zijde van de Commissie.

Het opmerkelijke aan de publicatie van de commissie is dat er op geen enkel specifiek artikel van de overeenkomst wordt ingegaan, geen enkel artikel wordt genoemd of geciteerd.

Wat duidelijk blijkt uit de artikelen is dat er getracht wordt argwaan te wekken bij het lezers publiek inzake de motieven van de organisatie en het panel.

Deze nationale zaak dient op basis van feiten en documenten bediscussieerd te worden, en niet op het niveau van intenties en sentiment.

Wij richten ons op de inhoud van hetgeen is overeengekomen en gecommuniceerd en vragen de Commissie om hetzelfde te doen.

2 Verplaatsing van inwoners

De bewering dat 5.000 mensen moeten verhuizen is simpelweg een grote leugen. Het mijngebied ligt ongeveer 80 km van de woongebieden, en daarnaast had de regio Kabalebo volgens het CBB in 2023 slechts 2312 inwoners

De telling van 5.000 bewoners komt van de inheemsen die daar ter plekke wonen. Het zou dus wellicht kunnen zijn dat CBB een incomplete inventarisatie heeft gegeven, of dat er een andere vorm van datavervalsing heeft plaatsgevonden. Maar laten we dan maar uitgaan van 2312 inwoners voor wat betreft het "mijngebied". De Commissie heeft zich wellicht verkeken, omdat het panel nooit heeft gezegd dat mensen uit het mijngebied moeten verhuizen. Er is wel gezegd dat Chinalco de rechten ertoe heeft om de mensen te laten verwijderen uit het PROJECT gebied.

Wat onherroepelijk het geval is, is dat artikelen 8.8 en 8.9 van de conceptovereenkomst duidelijk aangeven dat Chinalco de volmacht heeft om de mensen te laten verplaatsen zodra ze dat wenst. En dit geldt voor zowel in als buiten het project gebied. Volledigheidshalve herhalen wij, het gaat om het projectgebied, en niet het mijngebied. Sterker nog de "mining area" wordt helemaal niet gedefinieerd in de overeenkomst. Alleen de project area wordt middels verwijzing naar een bijlage vastgesteld.

De Commissie gaat voorbij aan de boodschap. Het gaat erom dat er zoals is gezegd tijdens de lezing, dat mensen BEINVLOED zullen worden, en dat ze zeggenschap over hun gebied kwijtraken. En dat ALS Chinalco het wenst, de mensen moeten verhuizen, en de overheid dit in orde zal maken.

Wellicht ten overvloede citeren wij hier de artikelen 8.8 en 8.9 van de conceptovereenkomst.

8.8. For government-owned Project Land, the Government shall provide it to the Project Company within timeframe required by the Project Company and free of charge, and shall, upon the request of the Project Company, be responsible for relocation, compensation, and resettlement on the relevant land, with all associated costs borne by the Government. The Government undertakes that as of the date of this Agreement, all parcels of the Project Land in Appendix B (Geographical Coordinates of the Project) are owned by the Government and will remain to be owned by the Government within the term of the Exploitation Right (including any renewal or extension).

8.9. For the part of the Project Land that is not owned by the Government, the Government is responsible for coordinating the provision of such land for the Project Company's use, and the Government will be responsible for the relocation, compensation, and resettlement on the relevant land, with all associated costs borne by the Project Company.

Daarin wordt duidelijk aangegeven dat indien Chinalco dat vraagt, de overheid mensen in het project gebied moeten verwijderen. Het gaat hier specifiek om het PROJECT gebied. En de Port site is deel van het projectgebied. En het is de port site waarbij we zien dat meerdere dorpen in het gebied vallen en anderen zeer nabij zijn.

3 Soevereiniteit

Het gebruik van termen als 'soevereiniteit' lijkt bedoeld om emoties op te wekken. Het bedrijf krijgt in de overeenkomst echter geen enkel recht van eigendom of huur van land, maar slechts een concessie om uitsluitend bauxiet te mijnen in een bepaald gebied.

De Commissie schijnt het concept van soevereiniteit gelijk te stellen met een grondtitel. Dit is onjuist. De soevereiniteit van de natie is in het geding wanneer de soeverein, dat is de staat, de wetgever, macht en invloed verliest over een deel van haar grondgebied, of een rechtsgebied binnen haar grondgebied. Dat is bijvoorbeeld aan de orde wanneer de wetgever niet langer in staat is om wetten te maken om het rechtsverkeer en de handel en wandel binnen Suriname te ordenen in overeenstemming met de grondwet. Het gaat hier niet alleen om een territoriale beperking van de soevereiniteit. Er zullen mensen en entiteiten in dit land opereren die niet onderworpen zijn aan de wil van de wetgever als gevolg van zo een overeenkomst die met gewone meerderheid kan worden goedgekeurd. Die privileges en immuniteiten zullen niet alleen gelden in het Bakhuisgebied maar tegenover alle andere rechtssubjecten in Suriname.

Artikel 7.10 van de conceptovereenkomst verbindt de overheid bijvoorbeeld om erop toe te zien dat werknemers van Chinalco geld kunnen overmaken naar het buitenland "zonder enige restricties". Dat is niet beperkt tot restricties van overheidswege. Zo een bepaling heeft derden-werking naar banken en anderen die opereren in de Surinaamse economie.

De soevereiniteit kan ook in het geding komen als de uitgebreide rechten, privileges en immuniteiten die aan de Chinalco groep worden toegekend in handen vallen van een andere entiteit met wie Suriname een contentieuze relatie kan hebben. Artikel 21 van de conceptovereenkomst zorgt er bijvoorbeeld voor dat de Surinaamse bezittingen van Chinalco kunnen worden verschoven binnen de groep zonder toestemming van Surinaamse autoriteiten, en geen enkele bepaling belet de verkoop van de Suriname houdsterstructuur aan derden. Die hele structuur kan dus in handen vallen van een natie met wie wij een grensdispuut hebben, zoals Guyana, en daarmee voor nog meer problemen zorgen. Zo een bedreiging van de soevereiniteit had met een zorgvuldige voorbereiding kunnen worden voorkomen.

Evenwel zegt artikel 21.3 dat Chinalco alle Surinaamse bezittingen, concessies en titels mag bezwaren zonder voorafgaande toestemming van de overheid. Dat betekent dat rechten op het gebied ook in handen kunnen vallen een agressieve crediteur bij wie Suriname helemaal geen geld heeft geleend. Wij hoeven niet ver in ons verleden te kijken om te begrijpen hoe dit soort financieringstransacties de soevereiniteit, de beleidsruimte van de wetgever en de regering kunnen beperken.

Daar komt nog bij dat de President in zijn brief aan DNA deed voorkomen dat het hier gaat om een interstatelijk verdrag, met bepalingen die directe werking op Surinaamse burgers hebben. Ook dat is een bedreiging van de soevereiniteit, ofschoon de President hierin

duidelijk heeft gedwaald. Die dwaling kon worden voorkomen als de Commissie bijvoorbeeld de structuur van de wet delfstoffen overeenkomst had gevolgd. Het gevolgde proces levert blijkbaar verwarring op voor het kabinet van de President omtrent welke bevoegdheid zij hier gebruiken. Dat alleen moet onze gedachten arresteren. Aanvullend op deze dwaling heeft het kabinet van de President ook verzuimt om de benodigde machtigingswet mee te sturen, dit blijkt uit het schrijven van 12 December van de voorzitter van het Parlement aan de President.

4 Export van Hoogwaardige Bauxiet

De suggestie dat het bedrijf alleen hoogwaardige bauxiet zal exporteren is onrealistisch en vergezocht. Een project van deze schaal vraagt om een mix van bauxiet om rendabel te zijn. Investeringsbanken vereisen een rendement van ongeveer 16%, wat met uitsluitend relatief hoogwaardige bauxiet (minder dan 22% van het totaal) niet haalbaar is.

Er zijn een heleboel speculaties en suggesties over wat het bedrijf zal exporteren. De overeenkomst zegt duidelijk dat het moederbedrijf in China alleen mag bepalen wat uit Suriname wordt geëxporteerd en dat de Surinaamse overheid of wetgever daarin niet mogen interveniëren (art 7.16).

Wat de Commissie hier verkondigt over de bauxiet-aluinaarde mix is interessant voor een aluinaarde raffinaderij. Chinalco heeft zulke raffinaderijen maar Suriname niet. Chinalco zal niet wachten op advies van de Commissie over hun bauxiet-aluinaarde mix. Voor Suriname is relevant dat de overeenkomst absoluut geen Surinaamse invloed toelaat op de industriële strategie aangaande onze delfstoffen in dat gebied. Wij verwijzen ook naar artikel 3 van de conceptovereenkomst, dat Chinalco feitelijk recht geeft op alle delfstoffen in dat gebied en Suriname alle bevoegdheden tot het verlenen van concessies in dat gebied ontnemt (zonder bijzondere bepalingen over de prijs).

5 Exportwaarde

Er wordt aangegeven dat de Staat slechts 3% van de exportwaarde gaat verdienen. Er wordt hierbij voor het gemak weggelaten dat dit percentage stijgt naarmate de bauxietprijs stijgt, dat de royalty wordt berekend over total revenu in plaats van gross profit en de Staat ook nog eens dividend krijgt uit de 13% gratis aandelen in elk van de 2 bedrijven die worden opgezet. Ook worden er parallellen getrokken met de deal met BHP Billiton die niet is doorgedaan. Wat men niet verteld is dat met die deal de Staat pas na 10 jaren inkomsten zou krijgen. Met de Chinalco deal heeft de Staat onmiddellijk bij productie inkomsten.

De Commissie schijnt de conceptovereenkomst niet te hebben gelezen. Dat kan verklaren waarom op de persconferentie van 26 november 2024 werd gesteld dat de jaarlijkse bijdragen aan het Community Development Fund rond de 800 duizend dollar bedragen terwijl de jaarlijkse royalty's 19 tot 29 miljoen dollar zouden bedragen. Er ontbreekt een slordige \$2 miljoen in het Community Development Fund bij deze uitleg (zie artikel 6 en 10 volgens welke de bijdragen aan het fonds 0.5% zijn en de royalty's 3.5% tot 5% zijn. Bij \$19 miljoen royalty's horen tenminste \$2.7 miljoen bijdragen in het fonds).

Onder artikel 6.2 worden de 3.5% tot 5% royalty's berekend over de FoB Apoera Harbor prijs van het geëxporteerd bauxiet. Onder artikel 10.4 wordt de Community Development Fund gefinancierd met 0.5% van de omzet van het mijnbouw bedrijf. Die omzet is (vooralsnog) ook de export omzet. Afgezien daarvan geniet de staat een dividend uit het 13% aandelenpakket

ex artikel 5. Al deze cashflows zijn afhankelijk van de exportprijs; dat is de FoB Apoera Harbor prijs die door het mijnbouw bedrijf in rekening zal worden gebracht aan haar groepsmaatschappijen in China.

De Commissie heeft dit blijkbaar niet gelezen, hetgeen verklaart waarom de Commissie heeft verzuimd deze prijs te definiëren in de overeenkomst.

De Commissie zegt zelf dat de royalty \$19 tot \$29 miljoen per jaar zou bedragen bij een productie van 6 miljoen ton. Dat is \$3.16 tot \$4.83 per ton. De Commissie heeft ook verklaard dat de Suriname de helft van de winst uit het project krijgt door haar model van royalty's, dividend en Community Development Fund bijdragen. De netto contante waarde van al deze cashflows tezamen over een periode van 30 jaren is \$321.4 miljoen tot \$636.3 miljoen. Dat is gelijk aan \$1.85 tot \$3.66 per ton. Daarin zitten alle cashflows onder FoB Apoera Harbor prijs scenario's van \$72 tot \$101. De stijging van de royalty percentages is hierin wel meegenomen, evenals alle winsten en zelfs de stortingen in het Community Development Fund.

De Commissie is blijkbaar onwetend en onkundig over de woorden van artikel 6.2, tweede volzin. Wij willen dat hier vertalen zodat er geen misverstand meer ontstaat over deze verwerpelijke bepaling die niet in het belang van Suriname, maar zeer begunstigend voor het belang van Chinalco en haar investeerders, is.

“The Mine Company shall not be required to pay the Royalty for a quarter, if the average CIF Price for the quarter is sufficiently low such that its gross profit minus the amount of Royalty as determined according to Article 6.1 is less than or equal to 0 (zero) in that quarter.”

Het Mijnbedrijf zal niet verplicht zijn om royalty te betalen over een kwartaal, als de gemiddelde CIF Prijs voor het kwartaal zo laag is dat haar brutomarge na aftrek van de Royalty overeenkomstig artikel 6.1 minder dan of gelijk is aan nul.

Het panel heeft nimmer gesuggereerd dat royalty's over de brutomarge worden berekend. De stelling van de Commissie berust op een dwaling. Maar deze bepaling stelt Chinalco duidelijk in staat om bij een voldoende laag prijspeil/brutomarge door te gaan met mijnen en exporteren van bauxiet zonder daar royalty's over te betalen.

Het is volstrekt onbegrijpelijk hoe en waarom zo een bepaling in een royalty overeenkomst wordt opgenomen. Het stimuleert niet de gewenste investeringen in raffinaderij etc. Het geeft Chinalco juist een speculatief recht op Surinaams bauxiet zonder vergoeding. En dat terwijl de Commissie het geheel belastingstelsel en MoP omvergooit voor deze pietluttige royalty.

6 Waarde van de Biodiversiteit

Sinds het vertrek van BHP Billiton in 2008 is er niets gedaan met de waardevolle flora. Het complete gebied is integendeel al jaren in houtconcessies uitgegeven aan particulieren en merendeels aan nu nog steeds onopvallende bedrijven en stichtingen

De panelleden hebben voor zover wij kunnen nagaan geen argumenten gemaakt over biodiversiteit in hun lezing en voordrachten. Het MoP spreekt aangaande biodiversiteit van het opzetten van collaboraties om data te verzamelen, gebieden te rehabiliteren, invoeren van een carbon tax voor multinationale actoren in de extractieve sectoren zoals bauxiet, natuurbeschermingswet, alternatief bos gebruik etc. (strategische actiepunten A.6.7, A.6.10). Het spreekt nergens van het vernietigen van biodiversiteit met bauxiet mijnbouw tegen \$3 per

ton. Zelfs de carbon credit tax voor de bauxiet mijnbouw die in het MoP is opgenomen staat niet in de conceptovereenkomst. Hoe zorgvuldig kan de voorbereiding zijn geweest?

7 Carbon Credits

Het verhaal van carbon credits loopt dus ook mank en wijst ook weer op selectieve verontwaardiging: de figuur hieronder geeft aan wat de carbon negatieve status zal zijn als gevolg van diverse projecten: de lichtgroene tinten aan de onderkant = ontbossing, geel = de reguliere elektriciteitsvoorziening, blauw = West Suriname inclusief Kabalebo waterkracht (alhoewel dit nu nog niet aan de orde is), en grijs, donkergrijs, zwart en rood zijn de uitstoot van broeikasgassen als gevolg van alleen blok 58 in een 200.000, 300.000 en 500.000 barrels per dag, en worst-case scenario (meer emissies per geproduceerde barrel). De lijnen in roze en geel geven de totale netto carbon uitstoot aan.

Deze uitstoot komt natuurlijk in het geval van West-Suriname vnl. door ontbossing. De figuur daaronder geeft de ontbossing aan: blauw = West-Suriname mijn plus Kabalebo, grijs = geprojecteerde landbouwarealen, bruin = illegale kleinschalige goudmijnbouw, groen = bestaand bos. De rode lijn geeft de bosbedekking (in %) aan. Opvallend genoeg wordt er over deze andere projecten/activiteiten nauwelijks wat gezegd.

Blijkbaar is het uitgangspunt van de Commissie dat als anderen het ook doen het niet meer uitmaakt? Wij missen enige vorm van argumentatie in deze paragrafen. De panelleden hebben overigens voor zover wij kunnen nagaan het woord carbon credit niet gebruikt in hun lezingen en voordrachten.

8 Stopzetting Bauxiet Export

De bewering dat Indonesië geen bauxiet meer exporteert is achterhaald. Na een stop in 2023 wordt er weer ruwe bauxiet geëxporteerd omdat investeerders uitbleven.

Indonesië heeft wel vaker vóór 2023 bauxiet exporten gestopt. Natuurlijk is dat niet in het belang van mijnbouw multinationals. Dat betekent niet dat wij bauxiet voor \$3 per ton moeten verkopen. Zelfs in de 2022 managementrapporten van Chinalco wordt melding gemaakt van een toen reeds bestaande export stop in Indonesië. Wij citeren

“The supply of bauxite could be affected by various factors, including geographic conditions of bauxite mines, government policies, market prices and competition, many of which are beyond our control. We rely on overseas suppliers to obtain a portion of bauxite we use for production. Indonesia used to be a major source of our imported bauxite. As a result of the ban imposed by the Indonesia Government on the exportation of unprocessed bauxite and nickel, since January 2014, we have not been able to import bauxite from Indonesia for the use of our alumina refineries in China, and our operation of bauxite mining in Indonesia has been suspended since September 2014.”

Het Alcoa jaarverslag over 2023 stelt dat

“In recent years, there has been significant growth in alumina refining in China and Indonesia.”

Het jaarverslag van Norske Hydro over 2023 stelt

“China imported 1.8 million mt of alumina in 2023 compared to 2.0 million mt in 2022. Australia accounted for 46 percent of imports followed by Indonesia and Vietnam with 33 percent and 12 percent, respectively.”

En Reuters rapporteert nog in september van dit jaar

“Indonesia ... launched a \$941 million smelter-grade alumina refinery run by state miner Aneka Tambang (Antam) and state-owned aluminium producer Inalum in [September 2024] The production capacity of the refinery is 1 million metric tons of alumina per year, which would absorb 3.3 million tons input of bauxite.”

Het is best mogelijk dat Indonesië sinds 2023 weer met exporten gestart zijn, maar zoals je ziet is het niet de eerste keer dat ze zijn gestopt. Ze importeren en verwerken en raffineren ook aluinaarde. Ze hebben een inheemse industrie die de kapitaalinvestering kan beoordelen en lanceren.

De oligarchie in de industrie is machtig en Indonesië heeft haar uitgangspunten en worstelingen. Dat verklaart echter niet waarom wij na 100 jaren bauxiet mijnbouw in Suriname in een gejaagd proces van 1 jaar moeten terugvallen op bauxiet export tegen \$3 per ton. Vooral in aanmerking genomen dat de Commissie haar eigen documenten niet kent. En te meer als wij daarbij alle verdienmodellen die na lange ervaring en analyses zijn opgebouwd vernietigen voor deze investeerders en allen die straks een gelijke behandeling zullen vragen.

Wat Suriname nodig heeft is een industriële strategie, met deugdelijke planning en consultatie, in samenhang met de overige ontwikkelingsdoelen en strategieën, en het ontwikkelen van de instrumenten die nodig zijn voor het ordenen van de sector, inclusief heffingswetten.

Dat is niet wat wij hier voor ons hebben liggen.

9 No refinery no deal

Wij juichen de pogingen tot planning van de Commissie toe. Wij zijn van mening dat deze slechte eenzijdige concept overeenkomst ook om die reden voorbarig is.

Om de waarde van de bauxiet reserves in het Bakhuis gebergte maximaal te benutten is een integreerde bauxiet industrie een noodzaak. Het is onze plicht om onze hulpbronnen zo efficiënt en effectief mogelijk aan te wenden en wel zo hoog mogelijk in de waardenketen.

Ontwikkeling is niet alleen een keus, maar een plan en filosofie die breed gedragen kan worden in de samenleving.

Tot Slot

Kort samengevat:

1. De MOU en de concept agreement zijn niet zorgvuldig voorbereid: de Presidentiële Commissie dwaalt over kritische bepalingen in de conceptovereenkomst, en de President weet niet eens onder welke bevoegdheid hij dit document naar DNA stuurt.

2. Geen geïntegreerde strategie maar nu reeds verbintenissen die het formuleren van een strategie onmogelijk maken.
3. De procedure om te komen tot de MOU en de concept agreement zijn niet gevolgd. Ook zijn de FPIC principes niet in acht genomen.
4. Deze MOU en concept agreement indien aangenomen door DNA legt een bom onder alle bestaande overeenkomsten met de Multinationals en zal van invloed zijn op alle toekomstige overeenkomsten van de Staat met multinationals. Dit is de grootste benadeling van het Surinaamse Volk.
5. Volgens de twee documenten zal Suriname een netto contante waarde van ongeveer USD 3 dollar ontvangen per ton bauxiet. Dit is echt een wrang zuurtje.

Voorstel aan DNA:

De MOU en concept agreement te verwerpen en eisen van de Regering om een Regering overstijgende Meerjaren Ontwikkelingsprogramma tot 2075 op te stellen, waarbinnen geplaatst worden de ontwikkeling van onze Natuurlijke Hulpbronnen en de aanwending van de te verkrijgen middelen.

Vervolg Discussie:

De VES heeft een aanzet geven tot een brede maatschappelijke discussie over de Bauxiet Ontginning in West-Suriname waarbij het wenselijk is dat andere organisaties de discussie voortzetten en dat het Surinaams kader en belanghebbenden breed worden betrokken en ingezet voor het eventueel uitzetten van plannen over de ontwikkeling van het West-Suriname gebied geplaatst binnen het totale ontwikkelingskader van Suriname.

Paramaribo, 6 Januari 2025

VES persdienst